

Tekninen lautakunta 17.11.2021 § 109

§ 109

Valtuustoaloite kokeilusta, jossa talvella kevyenliikenteen väylille tehdään hiihtolatuja (kh-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kesti Simo
Pelkonen Juha K
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkitekniikan johtaja Tanska Harri

Tekninen lautakunta ehdottaa, että kaupunginhallitus merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Jussi Holman 7.6.2021 tekemään valtuustoaloitteeseen kokeilusta, jossa kevyen liikenteen väylille tehdään hiihtolatuja, ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Simo Grönroos poistui kokouksesta asia käsittelyn aikana klo 18.55–19.00 väliseksi ajaksi, jolloin varapuheenjohtaja Aulikki Pentikäinen johti puhetta.

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Jussi Holma on tehnyt 7.6.2021 valtuustoaloitteen kokeilusta, jossa talvella kevyenliikenteen väylille tehdään hiihtolatuja.

Aloitteessa esitetään, että Espoo edelläkävijäkaupunkina tekee kokeilun, jossa sopiville kevyenliikenteenväylille tehdään talvella hiihtolatu tai latupari. Tämä olisi omiaan edistämään erityisesti lasten ja nuorten lähi- ja hyötyliikkumista sekä ekologisesti kestävää, vuodenajat huomioivaa liikkumista ilman, että väyliä tarvitsisi hiekoittaa tai suolata. Aloitteen mukaan sopiva kohde tällaiselle kokeilulle voisi olla esimerkiksi Pohjois-Espoossa Lahnuksentien, Vanhan Lahnuksentien, Korpilammentien sekä Huhtamäentien kevyenliikenteen väylillä tai sitten jossain muualla.

Kokeilun jälkeen jatkossa latuparin toteuttaminen voisi onnistua aurauksen yhteydessä aurauksalustoon liitetyn latuhöylän avulla sen sijaan, että latuja tarvitsisi erikseen käydä tekemässä ajamassa. Ladun tekeminen ja ylläpito liitettäisiin auraurakoitsijan sopimukseen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Laki kadun eräiden alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) määrittelee kunnalle kuuluvat kunnossapitovelvoitteet kyseisillä alueilla. Myös jalankulun ja pyöräilyn väylien osalta on tässä laissa (3§ ja 4§)

määrätty velvoite pitää ne liikenteen tarpeiden edellyttämässä kunnossa, turvallisina ja esteettöminä. Laissa (3§) määritellään kuitenkin myös, että kunta voi päättää, että määrätty katu tai kadun osa pidetään talvella kunnossa vain osittain tai kadulla tai sen osalla ei torjuta liukkaita. Liukkauden torjumatta jättämisestä on ilmoitettava.

Jalankulun ja pyöräilyn väylästä on Espoossa suunniteltu kokonaisuutena, joka ottaa huomioon tunnistetut liikkumistarpeet alueiden eri kohteiden välillä muodostaen turvallisen ja toimivan verkoston jalankulkijoille ja pyöräilijöille.

Myös latuverkoston kannalta sen jatkuvuus ja yhtenäisyys ovat käyttäjänäkökulmasta avainasemassa. Yksittäisten jalankulun ja pyöräilyn väyläosuuksien muuttaminen osalla väylän leveydestä laadiksi ei todennäköisesti palvelisi liikkuja kuin osalla matkaa, jolloin ”kulkumuodon vaihdos” kesken matkan koituu todennäköisesti enemmän haitaksi kuin lihasvoimalla liikkumista edistäväksi tekijäksi.

Itse latujen toteuttamiseen liittyy ongelma kalusto- ja henkilöstöresursseista. Katukunnossapidon yksikön hoidossa olevia väyliä hoidetaan ns. ”kumipyöräkalustolla” eli kuorma-autoilla ja pyöräkuormaajilla, jotka ovat painavia. Latuja tehtäessä lanoja ja latuhöylää vedettäessä joudutaan ajamaan vähintään osaksi latupohjan päällä, joka ei kestäisi raskasta kalustoa. Latuja tehdäänkin yleisesti kevyellä ja usein jopa tela-alustaisella kalustolla. Tästä johtuen kyseessä olevan alueen hoitoa varten tarvittaisiin uusi erillinen ajoneuvo ja myös henkilöstö sitä käyttämään. Samalla tarve alueen hoidossa tähän asti käytetyille kalustolle ja henkilöstölle säilyisi yhä, sillä myös perinteisesti talvihoidettavia väyliä olisi varmasti muutoksenkin jälkeen alueella jäljellä. Kaikkien töiden hoitaminen yhdellä ja samalla kalustolla ei siis olisi mahdollista ja näin ollen synergiahyötyjä ei kaluston käytön suhteen löytyisi.

Jos jalankulku ja pyöräily mahdollistetaan ladun vieressä väylän toisella puolikkaalla, ovat edellä mainittujen seikkojen lisäksi vastassa myös vastuukysymykset. Kuten edellä mainittiin, voi kaupunki väylän ylläpitäjänä päättää väylän osittaisesta talvihoidosta tai ettei väylällä torjuta liukkaita. Kuitenkaan vastuu turvallisen liikkumisen takaamisesta väylällä ei tällöinkään poistu, jos liikkumista ei kielletä. Poikkeavista järjestelyistä pitää pystyä tiedottamaan kulkijoita riittävän hyvin eivätkä muutokset saa vaikeuttaa kulkemista, jos väylä yhä toimii kävelyn ja pyöräilyn reittinä. Esimerkiksi liukastumistapaukset ovat aina vaikeita selvitettäviä ja jos väylää talvihoidettaisiin vain puolelta leveydeltään, olisi tapaturmatilanteessa yksittäisen kohteen riittävän talvihoidon tason osoittaminen entistä vaikeampaa. Ladulle varattu alue ei esimerkiksi välttämättä pysy koko talvikautta selkeärajaisena tai esim. lunta, jäätä tai sulamisvesiä voi levitä latualueelta kävelylle varatulle osuudelle. Myöskään vakiintunutta riittäväksi katsottua tapaa laissa mainitulle muutetusta talvihoidon toteutuksesta ilmoittamiselle ei tällä hetkellä ole olemassa.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella aloitteen ehdotus jalankulun ja pyöräilyn väylille tehtävistä hiihtoladuista ei ole toteuttamiskelpoinen kalusto- ja henkilöstöressurssien; teknisen toteutuksen; yhtenäisen, sujuvan ja turvallisen jalankulun ja pyöräilyn verkon säilyttämisen; latuverkoston ja latuyhteyksien käytön mielekkyyden sekä vahinkotapausten vastuurajojen selkeänä pysymisen näkökulmasta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite kokeilusta, jossa talvella tehdään hiihtolatuja kevyen liikenteen väylille

Tiedoksi